दैनिक

महावृत्त

ई - मेल dainikmhavratt@gmail.com

संपादक : अशोक हनवते.मो.९४२१०९४९९१,७२६४०७९९९०

लातूर वर्ष ३ रे अंक ९६ वा शनिवार दि.२६ ऑगस्ट २०२३ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रू.

सहाय्यक आयुक्त एस एन चिकुर्ते यांचे मागासवर्गीय कल्याण योजनेकडे दुर्लक्ष!

कोरोना काळापासून मिनी ट्रॅक्टर वाटपच नाही

लातूर :-राज्य शासनाच्या विशेष समाज कल्याण विभागाच्या वतीने मागासवर्गीय उन्नतीच्या अनेक योजना कार्यरत आहेत. परंतु जिल्हास्तरावरील राजकीय नेत्याच्या सानिध्यात राहून विशेष समाज कल्याण सहाय्यक आयुक्त एस एन चिकुर्ते हे गरजूंना लाभ देण्यासाठी दुर्लक्ष करीत असल्याची चर्चा होत आहे.

अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकातील शेतक- यांना १०० % अनुदानावर पावर टीलरचा पुरवठा करण्याची योजना बंद करण्यात येवून त्याऐवजी अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांच्या स्वयं सहायता बचत गटांना ९०% अनुदानावर ९ ते १८ अश्व शक्तीचा मिनी ट्रॅक्टर व त्याची उपसाधने कल्टीव्हेटर किंवा रोटाव्हेटर व ट्रेलर यांचा पुरवठा करण्याकरिता हि योजना राज्य शासनाने अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकातील शेतकऱ्यांसाठी सुरु करण्यात आली आहे. परंतु कोरोना काळापासून सदरील मिनी ट्रॅक्टर योजनेचे वाटप नाही . मागासवर्गीय बचत गट हे या योजना पासून वंचित राहत आहेत. मुळात सदरील योजनेची माहिती दिली जात नाही. संबंधित अधिकारी मागासवर्गीय पर्यंत पोहोचू देत नाहीत. याकडे सहाय्यक आयुक्त (समाज कल्याण) एस. एन चिकुर्ते यांचे अक्षम्य दुर्लक्ष होत असून, मागासवर्गीय यांच्या कल्याणाचे कार्यालय निधीचा गैरवापर (विलंब) करत असेल तर दाद कोणाकडे मागावी? शासकीय योजनांचा बट्ट्याबोळ करणाऱ्या अधिकाऱ्यावर राज्य शासन काय कारवाई करणार अशी मागणी होताना दिसते आहे.

विशेष म्हणजे अशा अनेक योजना वार्षिक असताना त्या मागासवर्गीयापर्यंत पोहोचू दिल्या जात नाहीत. अशा अधिकाऱ्यांना समाज कल्याण विभागापासून बेदखल करावे अशी मागणी मागासवर्गीय बचत गटाकडून होताना दिसत आहे. वास्तवात सदरील योजनेअंतर्गत ३ लाख १५ हजार अनुदान मिनी ट्रॅक्टर योजनेसाठी दोन हप्त्यांमध्ये दिले जाते. परंतु लाभधारकांकडून आलेले प्रस्ताव धूळखात पडलेले आहेत.

लाभधारकांना फायदा दिला जात नाही त्या निधीचा बट्ट्याबोळ केला जातो असा आरोप प्रस्तावधारक बचत गटाकडून होत आहे.

महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयात लेफ्टनंट कर्नल वाय. बी. सिंग यांचा सत्कार

लातूर दि. २५ :- श्री महात्मा बसवेश्वर शिक्षण संस्था, लातूर द्वारा संचलित महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालयात ५३ महाराष्ट्र बटालियन एनसीसीचे लेफ्टनंट कर्नल वाय. बी. सिंग यांचा महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. संजय गवई यांच्या हस्ते शाल आणि पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार करण्यात आला. यावेळी बटालियनचे सुभेदार शेखर थोरात, बी. एच. एम. सुखविंद-रपाल सिंग, उपप्रा-चार्य डॉ. राजकुमार लखादिवे, कॅप्टन डॉ. बाळासाहेब गोडबोले, उपप्राचार्य प्रा. संजय पवार, प्रा. डॉ. अभयकुमार धाराशिवे यांची उपस्थिती होती. लेफ्टनंट कर्नल वाय. बी. सिंग यांनी बटालियनस्तरावर पूर्व रिपब्लिक डे परेडसाठी महाविद्यालयातील पाच कॅडेट्सची निवड केली तसेच रिपब्लिक डे परेड संदर्भात सखोल मार्गदर्शन केले.

भंते संघरक्षित यांच्या जयंतीनिमित्त जाहीर व्याख्यान

लातूर : डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे गुरू बंधू व त्रिरत्न बौद्ध महासंघ या जागतिक धम्म चळवळीचे संस्थापक भंते संघरक्षित यांच्या जयंतीनिमित्त जाहीर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले आहे धम्मचारी विरतकुमार हे भंते संघरक्षित यांच्या पाच मुख्य शिकवणी या विषयावर व्याख्यान देणार आहेत शनिवार दिनांक २६ आगस्ट २०२३ रोजी सायंकाळी पाच वाजता बहुजन हिताय वसतिगृह बोधी चौक विक्रम नगर लातूर येथे या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे तरी या व्याख्यानाचा लाभ घ्यावा असे त्रिरत्न बौद्ध महासंघ लातूर यांच्या वतीने कळविण्यात आले आहे.

शासकीय विश्रामगृह लातूर येथे युवक व क्रिडा मंत्री ना संजय बनसोडे यांच्या उपस्थितीत लातूर राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी आढावा बैठक संपन्न .

लातूर दि.२५:- राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या आढावा बैठकी दरम्यान , शाहु, फुले, आबेडकर यांच्या विचारांवर राज्यातील सर्व सामान्य गरीब, कामगार, अल्पसंख्ययाक, मागासवर्गीय यांच्या प्रश्नाची सोडवणूक करण्यासाठी राष्ट्रवादीचे नेते तथा उपमुख्यमंत्री ना अजित दादा पवार यांच्या नेतृत्वाखाली आपण सर्व काम करीत आहोत. लातूर जिल्ह्याच्या सर्वांगीण विकास आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टीच्या पक्षवाढीसाठी पदाधिकारी व बूथ समिती वर काम करणाऱ्या सर्व सामान्य कार्यकर्त्यांच्या पाठीशी खंबीर थांबणार आहे. राज्यात ना अजित दादा पवार यांच्या राज्यात विविध ठिकाणी महासभा होणार आहेत त्याची सुरूवात बीड येथून होत आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टीच्या वतीने महासभेचे आयोजन दि.२७.०८.२०२३ रोजी करण्यात आलेले आहे.त्या सभेसाठी लातूर जिल्हयातील जास्तीत जास्त पदाधिकारी, कार्यकर्ते यांनी उपस्थित राहण्याचे आवाहन केले आहे. आ विक्रम काळे यांनी जिल्हा भरातील पदाधिकारी यांचा आढावा घेतला तर आ बाबासाहेब पाटील यांनी लवकरात लवकर जिल्हा ते गाव पातळीपर्यंत कार्यकारिणी गठित केली जाईल याची माहिती दिली आहे याबैठककीस जिल्हाध्यक्ष शहर जिल्हाध्यक्ष मकरंद सावे, शहर कार्याध्यक्ष प्रशांत पाटील, जिल्हा कार्याध्यक्ष अफसर शेख, ज्येष्ठ नेते ड.व्यंकटराव बेद्रे, माजी महापौर अख्तर मिस्त्री,मुर्तुजा खान,बबन भोसले,महिला जिल्हाध्यक्ष शिंगडे , महिला शहर जिल्हाध्यक्ष प्रणिता सूर्यवंशी,महिला जिल्हा कार्याध्यक्ष दिपाली औटे व तसेच राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे

जिल्हास्तरीय रानभाजी महोत्सवास शहरवासियांचा उत्तम प्रतिसाद

लातूर, दि. २५ (जिमाका): कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा (आत्मा) आणि कृषि विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित जिल्हास्तरीय रानभाज्या महोत्सवास शहरवासियांचा उत्तम प्रतिसाद लाभला. लातूर शहरातील अंबेजोगाई रोड येथील मुक्ताई मंगल कार्यालयात झालेल्या रानभाजी महोत्सवाचे उद्घाटन अप्पर जिल्हाधिकारी सुनील यादव यांच्या हस्ते झाले. अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी कल्पना क्षीरसागर, कृषि विकास अधिकारी सुभाष चोले, वैद्यकीय शासकीय महाविद्यालय येथील आहार तज्ज्ञ प्रियंका शेंडगे, उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी दत्तात्रय गिरी, कृषि उपसंचालक महेश क्षीरस-ागर, मांजरा कृषि विज्ञान केंद्राच्या आहार तज्ज्ञ अंजली गुंजाळ, स्मार्टचे नोडल अधिकारी मोहन गोजमगुंडे, माविमचे जिल्हा व्यवस्थापक मन्सूर पटेल, आत्माच्या प्रकल्प उपसंचालक मनिषा बांगर, प्रशासन अधिकारी अशोक गिरवले उपस्थित होते. रानभाज्या महोत्सवांमध्ये लातूर जिल्ह्यातील ५८ स्टॉल धारकांनी आपल्याकडे उपलब्ध असलेल्या रानभाज्या यामध्ये तोंडली, तांदूळजा, अंबाडी, करटूले, घोळ, टाळका, शेवगा, तांदूळ कुंद्रा, तरवटा, उंबर, काठेमात सेंद्रिय गुळ, सेंद्रिय तेल यासारख्या विविध प्रकारच्या रानभाज्या या महोत्सवामध्ये होत्या. याप्रसंगी वैद्यकीय शासकीय महाविद्यालय येथील आहार तज्ज्ञ प्रियंका शेंडगे यांनी प्रत्येक रानभाज्या आणि त्यात कोणते गुणधर्म आहेत, हे उद-ाहरणासह सांगितले. महिलांमध्ये लोहची कमतरता असते, त्यासाठी नेमका कोणता आहार घ्यावा, हे शास्त्रीय पद्धतीने सांगितले. पायाला गोळे येणे, अशक्तपणा येणे हे तुमच्यातील जीवनसत्वाच्या कमतरतेचे लक्षण असते, त्यामुळे आहार घेताना त्यातील सत्व माहिती करून घेणे आजच्या काळात अत्यंत महत्वाचे असल्याचे सांगितले. मांजरा कृषि विज्ञान केंद्राच्या आहार तज्ज्ञ अंजली गुंजाळ यांनीही कृषि विज्ञानातील रानभाज्याचे महत्व विशद केले. यावेळी जिल्हा परिषदेच्या अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी कल्पना क्षीरसागर, उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी डी. बी. गिरी, कृषि विकास अधिकारी सुभाष चोले,आत्माच्या प्रकल्प उपसंचालक मनिषा बांगर यांनी मनोगत व्यक्त केले. 'ओळख रानभाज्यांची' या पुस्तकाचे यावेळी प्रकाशन करण्यात आले. सूत्रसंचालन कृषि पर्यवेक्षक सूर्यकांत लोखंडे यांनी केले, कृषि उपसंचालक महेश क्षीरसागर यांनी आभार मानले.

सम्राट अशोक कालीन कुटूंबस्तरीय बुद्ध उत्सव घराघरांत साजरा का करावा.

मुंबई :-भारतीय बौद्ध महासभा संस्थापक बोधिसत्व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर,राष्ट्रीय संरक्षक महाउपासिका मीराताई आंबेडकर,राष्ट्रीय कार्याध्यक्ष डॉ.भीमराव यशवंतराव आंबेडकर,आम्रपाली बुद्ध विहार शाखा क्र ६ माता रमाबाई आंबेडकर नगर नं १ भांडुप (प) उपरोक्त शाखेच्या वतीने आषाढ पौर्णिमा ते अश्विन पोर्णिमा या तीन महिन्याच्या कालखंडात वर्षावास प्रवचन मालिकेचे आयोजन प्रत्येक गुरुवार,शनिवार, आणि रविवार सायंकाळी ८ ते १० या वेळेत केले जाते. विषय : सम्राट अशोक कालीन कुटूंबस्तरीय बुद्ध उत्सव घराघरांत साजरा का करावा.प्रवचनकार :कामगार नेते,ज्येष्ठ पत्रकार,साहित्यिक,धम्म प्रचारक आयु. सागर रामभाऊ तायडे यांनी अतिशय सोप्या भाषेत सम्राट अशोककालीन बौद्ध उत्सव कसे साजरे होत होते आणि आपण ते कसे साजरे केले पाहिजे हे खूप छान पद्धतीने समजावून सांगितले. संस्कार व शिक्षण लहानपणापासून दिले पाहिजे.संस्कार हे घरात आई वडिलाकडून मिळत असतात.आणि शिक्षण हे शाळेत अभ्यासक्रमातून दिले जाते.अभ्यासक्रमाच्या बाहेरचे शिक्षक शिकवू शकत नाही.ते शिक्षण समाजातून मिळते.त्याची सुरवात घरातून झाली पाहिजे.असे सागर तायडे यांनी सांगितले. आम्रपाली बुद्ध विहार शाखा क्र ६ माता रमाबाई आंबेडकर नगर नं १ च्या अध्यक्षा अंजलीताई सोनताटे यांनी पुष्प-गुच्छ देऊन सागर तायडे यांचे स्वागत करून आभार मानले. धम्म उपासिका अर्चनाताई,प्रभाताई,विजयाताई यांनी सम्राट अशोक कालीन बुद्ध उत्सव कुटूंबस्तरावर घराघरांत का साजरा करावा.यांची महत्वपूर्ण माहिती मिळाली हे त्यांनी आपलं मनोगतात व्यक्त केले.वर्षावास धम्म प्रवचन मालिका वर्षावास पुष्प एकविसावे सम्राट अशोक कालीन कुटूंबस्तरावर घराघरांत बुद्ध उत्सव साजरा का करावा. याविषयी सागर रामभाऊ तायडे यांचे प्रवचन आम्रपाली बुद्ध विहार शाखा क्र ६ माता रमाबाई आंबेडकर नगर नं.१ भांडूप (प) येथे आयोजित करण्यात आले होते. वर्षावास मालिकेच्या अध्यक्षा अंजलीताई सोनताटे आम्रपाली बुद्ध विहार शाखा क्रमांक ६ अध्यक्षा ह्या होत्या.सम्राट अशोक कालीन कुटूंबस्तरीय बुद्ध उत्सव घराघरांत साजरा का करावा.या विषयांवर धम्म प्रचारक आयु सागर रामभाऊ तायडे यांनी अभ्यासपूर्ण मार्गदर्शन केले त्यावेळी आयु.सुनिल सोनताटे गुरुजी,बौद्धचार्य,आम्रपाली बुद्ध विहार शाखा क्रमांक ६ अध्यक्षा : अंजलीताई सोनताटे,शोभा थोरात, नंदा साठे,राधा मोठे, प्रभा अंकूष,अर्चना थोरात,बागेश्री वाघमारे, सारीका आटकर,प्रतिभा आटकर,स्वाती बोदडे,विजयाताई मोरे,करूणा गायकवाड,आशा गायकवाड,दयानंद गायकवाड, सचीन गायकवाड,बेबी कांबळे,सारीका खंदारे, आशा बाभुळकर,बालक बालिका संघमित्रा,अमृता,कोमल, खुशी,जानवी,सोहम,बाबु इत्यादी धम्म उपासक उपासीका विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

उदगीरचा बंद असलेला शासकीय दुध डेअरी प्लांट सुरु करण्याबाबत खा.सुधाकर शृंगारे प्रयत्नशील

लातूर :- राज्याचे पशुसंवर्धन, दुग्धविकास तथा महसुल मंत्री ना.राधाकृष्णजी विखे पाटील, केंद्रीय रस्ते वाहतूक विकास मंत्री मा.ना.श्री.नितीन जी गडकरी साहेब यांची घेतली भेट तसेच केंद्रीय मत्स्यव्यवसाय, पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय मंत्री मा.ना.श्री.पुरुषोत्तम जी रुपाला यांनाही केली पत्राद्वारे विनंती शासकीय दुध योजना समिती, उदगीर च्या शिष्टमंडळासह लातुर लोकसभा मतदारसंघाचे खासदार सुधाकर जी शृंगारे यांनी केंद्रीय रस्ते वाहतुक व विकास मंत्री ना.नितीन जी गडकरी आणि राज्याचे पशुसंवर्धन, दुग्धविकास तथा महसुल मंत्री मा.ना.श्री.राधाकृष्ण जी विखे पाटील यांची भेट घेऊन गेल्या अनेक वर्षांपासुन बंद असलेल्या शासकीय दुध डेअरी प्लांट, उदगीर सुरु करुन तो छऊऊफ कडे हस्तांतरीत करुन केंद्र सरकारच्या मार्गदर्शनाखाली प्लांट पुनरुज्जीवीत आणि त्याचे विस्तारीकरण करण्याबाबत विनंती केली. गेल्या अनेक वर्षांपासुन उदगीरचा हा शासकीय दुध डेअरीचा प्लांट स्थानिक लोकप्रतिनीधींकडून मात्र दुर्लक्षीतच होता हा सुरु करण्यासाठी आत्ता लातूर लोकसभा मतदारसंघाचे खासदार सुधाकर शृंगारे पुढे सरसावले आहेत. याभेटीदरम्यान संतोष कुलकर्णी, मोतीलाल डोईजोडे, अजित शिंदे, प्रा.एस. एस.पाटील, नरेश सोनवने, आशिष पाटील, अहमद सरवर, चंद्रकांत टेंगोटोल, विठ्ठल बेडजवळगे, कपिल शेटकार, शिवकुमार जाधव, विनोद मिंचे, ओंकार जाधव यांच्यासह शासकीय दुध योजना समितीचे पदाधीकारी आणि नागरीक उपस्थित होते.

१९७८-७९ साली उदगीर दुध प्रकल्पाची स्थापना झालेली असून या ठिकाणी सरासरी १ लक्ष लिटर दुधावर प्रक्रिया करण्याचा उद्योग / प्रकल्प सुरु होता जो की त्यावेळी महाराष्ट्रातील सर्वात मोठ्या असणाऱ्या ३ प्रकल्पांपैकी १ होता. गेल्या अनेक वर्षांपासून उदगीर येथील हा शासकीय दुध योजनेचा प्रकल्प बंद असून हा प्रकल्प पुनरुज्जीवीत झाल्यास या भागात रोजगार निर्मिती होऊन युवकांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतील तसेच शेतकऱ्यांना शेतीसाठी दुधासारख जोडधंदा सुरु होऊन त्यांचा दुधाला जवळच बाजारपेठ निर्माण झाल्यास शेतकऱ्यांची आर्थिक परिस्थिती खुप चांगल्या प्रमाणात सुधारु शकते, त्यामुळे हा प्रकल्प सुरु झालाच पाहिजे असे मत खासदार सुधाकर शृंगारे यांनी केंद्रीय रस्ते वाहतुक व विकास मंत्री ना.नितिन गडकरी, केंद्रीय मत्स्यव्यवसाय, पशुसंवर्धन व दुग्धविकास मंत्री ना.पुरुषोत्तम जी रुपाला व महाराष्ट्राचे पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय व महसुल मंत्री ना.राधाकृष्णजी विखे पाटील यांच्याकडे व्यक्त केले.

संपादकीय....

चांद्र मोहिमेनंतर आता लक्ष सूर्याकडे

भारताची महत्त्वाकांक्षी चांद्रमोहीम यशस्वीपणे पार पडली आहे. 'चांद्रयान-३' हे चंद्राच्या दक्षिण ध्रुवाजवळ सुरक्षितपणे लँड झाले. त्यानंतर चंद्राच्या या भागात सॉफ्ट लँडिंग करणारा भारत हा पहिलाच देश ठरला. हे यश म्हणावे तितके सोपे नव्हते. त्यासाठी शास्त्रज्ञांनी अपार कष्ट, प्रचंड मेहनत आणि कमालीचा आत्मविश्वास बाळगून ही मोहीम आखली आणि यशस्वी केली. या मोहिमेकडे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे विशेष लक्ष होते. या मोहिमेसाठी आवश्यक ते सर्व सहाय्य सरकारतर्फे पुरविण्याचे आदेश त्यांनी दिले होते. तसेच शस्त्रज्ञांनाही त्यांनी वेळोवेळी प्रोत्साहन दिले. चांद्रयान-३चा हा प्रवास खरं तर चांद्रयान-१च्या यशानंतरच सुरू झाला होता.

पहिल्या चांद्रयानाने चंद्रावर पाण्याचे अंश असल्याचा शोध लावला होता. त्याचाच अधिक अभ्यास करण्यासाठी चंद्राच्या पृष्ठभागावर जाणे आवश्यक होते. त्यामुळे चांद्रयान-२ मोहीम आखण्यात आली. दुर्दैवाने चांद्रयान-२ हे चंद्रावर सॉफ्ट लँडिंग करू शकले नाही. मात्र त्यामुळे इस्रोचे वैज्ञानिक खचले नाहीत. 'चांद्रयान-२' हे चंद्रावर क्रॅश झाले असले, तरी ते चंद्राच्या कक्षेत यशस्वीपणे पोहोचले होते. त्यामुळे इस्रोच्या वैज्ञानिकांना हुरूप आला होता. म्हणून लगेचच तिसऱ्या चांद्रयान मोहिमेची तयारी सुरू करण्यात आली. सॉफ्ट लँडिंग आणि चंद्राच्या जमिनीचा अभ्यास, हेच लक्ष्य डोळ्यांसमोर ठेऊन नव्याने चांद्रयानाची निर्मिती सुरू झाली. 'चांद्रयान-२' मोहिमेच्या अपयशातून इस्रोच्या शास्त्रज्ञांनी धडा घेतला. त्यामुळेच 'चांद्रयान-३'चे मॉडेल हे सक्सेस बेस्ड नाही, तर फेल्युअर बेस्ड होते. मागील चांद्रयान हे शेवटच्या काही मिनिटांमध्ये क्रॅश झाले होते. त्यामुळे लँडिंगच्या या फेजसाठी चांद्रयान-३मध्ये विशेष काळजी घेण्यात आली. चांद्रयानाला पृथ्वीच्या कक्षेतून चंद्राच्या कक्षेत नेणे ही गोष्ट दुसऱ्या मोहिमेत देखील यशस्वी झाली होती.

भारताच्या या यशाचे संपूर्ण श्रेय हे नक्कीच पूर्णपणे इस्रोच्या वैज्ञानिकांचे आहे. या यशात भारतीय अवकाश संशोधन संस्थेचे (इस्रो) अध्यक्ष एस. सोमनाथ यांच्यासह 'चांद्रयान-३' मोहिमेचे संचालक मोहन कुमार, रॉकेट संचालक बीजू सी. थॉमस यांचा मोठा वाटा आहे. 'इस्रो'च्या एका वरिष्ठ अधिकाऱ्याने दिलेल्या माहितीनुसार, 'चांद्रयान-३' या मोहिमेत ५४ महिला अभियंत्या आणि शास्त्रज्ञांचा सहभाग होता. 'इस्रो'च्या वेगवेगळ्या ठिकाणी असलेल्या केंद्रातील विविध विभागांत त्या अधिकारीपदावर काम करीत आहेत. भारताच्या या चांद्रयान मोहिमेकडे संपूर्ण देशासह अवघ्या जगाचे लक्ष लागले होते. रशियानेही लुना २५ या मोहिमेच्या माध्यमातून चंद्राच्या पृष्ठभागावर उतरण्याचा प्रयत्न केला होता. मात्र त्यात तांत्रिक बिघाड झाला आणि त्यांची ती मोहीम अपयशी ठरली. अशात भारताची चांद्रयान मोहीम ही यशस्वी होईल, असा विश्वास इस्रोने व्यक्त केला होता. त्यानुसार ही मोहीम यशस्वी झाली आहे. आम्ही चांद्रयान-२ च्या अपयशातून खूप काही शिकलो आहोत, असे वैज्ञानिकांनी स्पष्ट केले होते. या ऐतिहासिक कामगिरीसाठी जगभरातून भारतावर कौतुकाचा वर्षाव झाला. 'नासा'चे डमिनिस्ट्रेटर बिल नेस्लन, ब्रिटिश स्पेस एजन्सी, युरोपीय स्पेस एजन्सी अशा सर्वच दिग्गज संस्थांनी आणि कित्येक देशांनी 'इस्रो'चे आणि देशाचं अभिनंदन केले.

'चांद्रयान-३ च्या 'विक्रम'चे चंद्रावर यशस्वी अवतरण होताच देशभरात उत्साहाचे वातावरण संचारले. ठिकठिकाणी फटाक्यांची आतषबाजी झाली. शालेय विद्यार्थ्यांनीही शाळांच्या आवारात ढोल-ताशे वाजवत आनंदोत्सव साजरा केला. चंद्रयान-३ मोहीम यशस्वी होण्यासाठी सकाळी विविध मंदिरांमध्ये काहींनी साकडे घातले होते. त्यानंतर सायंकाळी चांद्रयान-३ विक्रमचे यशस्वी लॅन्डिंग झाल्याची आनंदाची वार्ता कानी पडताच सर्वत्र जल्लोष सुरू झाला. मिठाई वाटण्यात आली. या वर्षी जून महिन्यात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे अमेरिका दौऱ्यावर होते. यावेळी त्यांनी आर्टेमिस करारांवर स्वाक्षरी केली. यानंतर आर्टेमिस अकॉर्ड्समध्ये सहभागी होणारा भारत २६वा देश झाला. त्यासोबतच, भारताचा नासासोबत भविष्यातील संयुक्त मोहिमांसाठीही करार झाला आहे.

अमेरिकेची स्पेस एजन्सी नासाने जगभरातील कित्येक देशांसोबत आर्टेमिस करार केला आहे. त्यानुसार, अंतराळ संशोधनाबाबत काही गाइडलाइन्स सेट करण्यात आल्या आहेत. भविष्यातील अंतराळ मोहिमा अधिक सुरक्षित करण्यासाठी हा करार महत्त्वाचा आहे. यानुसार, अंतराळात अडकलेल्या कोणत्याही देशाच्या अंतराळवीर किंवा उपग्रहांना मदत करण्यासाठी इतर देश प्रतिबद्ध आहेत. यासोबतच, अंतराळ मोहिमा पारदर्शक ठेवणे आणि मिळालेलं संशोधन शेअर करणे हादेखील याचा भाग आहे. त्यामुळेच भारताची चांद्रयान-३ मोहीम यशस्वी झाल्याने त्याचा फायदा कित्येक देशांना होणार आहे. भविष्यात अंतराळ मोहिमा राबवण्याच्या आणि चंद्रावर मानव पाठवण्याच्या तयारीत असणाऱ्या देशांसाठी चांद्रयान-३ने गोळा केलेली माहिती उपयोगी असणार आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे सध्या ब्रिक्स परिषदेसाठी दक्षिण आफ्रिकेत आहेत. त्यांनी तेथूनच या ऐतिहासिक यशासाठी भारतीयांचे आणि इस्रोचे अभिनंदन केले. अखंड भारतासाठी हा महत्त्वाचा आणि नवी चेतना देणारा ठरणारा असल्याचे पंतप्रधानांनी सांगितले. काही दिवसांतच इस्रोकडून पहिली 'सूर्य मोहीम' लाँच करण्यात येणार आहे. भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था आता अवकाशात उपग्रह पाठवून सूर्यावर २४ तास नजर ठेवणार आहे.

बहीण असावी, तर सुमन कुलकर्णीसारखीच!

ती खऱ्या अर्थाने सुवासिनी होती. ५० वर्षांहून अधिक काळ संसार केल्यानंतर गृहस्थाश्रमात रमलेली सीमा एक आदर्शवत गृहिणी होती. काही वर्षांपासून त्यांना अल्झायमर या असाध्य रोगाने ग्रासले होते. रमेश देव-सीमा देव यांच्या लग्नाच्या ५०व्या वर्धापन दिनी प्रेक्षकांना उल्हसित करून गेलेले त्यांचे शेवटचे दर्शन कुणीही विसरू शकत नाही. रमेश देवांच्या नावापुढे घट्ट चिकटलेले सीमा देव हे नाव सिनेरसिकांच्या मनावर पती-पत्नी म्हणूनच कोरले गेले होते, ते सुवासिनी, जगाच्या पाठीवर, मोलकरीण, यंदा कर्तव्य आहे, या सुखांनो या, आनंद यांसारख्या सुपरहिट चित्रपटांमुळेच.

सीमा देवांचा स्वभाव किंबहुना एकूणच अंदाज रमेश देवांच्या विरुद्ध होता. रमेश देव म्हणजे उत्साहाचा, चैतन्याचा खळाळता झराच; परंतु सीमा देव कडक शिस्तीची, धोरणी, महत्त्वाकांक्षी पण प्रामाणिक स्वभावाची होती. पडद्यावर आणि पडद्यामागे अशी दोन-दोन रूपे त्यांना मान्य नव्हती. त्यामुळेच की काय, महिला प्रेक्षक वर्गाला हा त्यांचा स्वभाव अतिशय भावत असे. त्यांची आणि रमेश देवांची झालेली ट्रेनमधली पहिली भेट, त्यातही 'आंधळा मारतो डोळा' चित्रपटात गाजलेला खलनायक म्हणून ओळख झाल्याने काहीसा तिरस्कार अशा संमिश्र स्नेहभावातून सुरू झालेले प्रेमप्रकरण आणि लगेचच झालेलं लग्न या सर्व सुरसकथा त्यांच्या मुलाखतींमधून समोर आल्या आहेत.

गिरगावातल्या राममोहन शाळेत शिकणारी नलिनी सराफ नवरात्रीत खेळल्या जाणाऱ्या मेळ्यात, उत्सवप्रसंगी होणाऱ्या खेळ्यात, गणेशोत्सवातील नाटकात हिरीरीने भाग घेत असे. जयश्री गडकरांची ओळखही याच काळातली. दोघीही मेळ्यांमध्ये दृष्ट लागेल, असे नृत्य करीत असतं. पुढे योगायोगाने रमेश देवांशी झालेली भेट व दोघांनाही मिळालेले चित्रपट जरी निरनिराळे असले तरी ही जोडी एकमेकांसाठी लकी ठरली. 'आलिया भोगासी' या चित्रपटातून सीमा देव यांचे पदार्पण झाले. संगीतकार कल्याणजी आनंदजी यांच्या वाद्यवृंदात त्या गायिका होत्या.

सीमा-रमेश देव हे प्रेमप्रकरण तब्बल चार वर्षे चालल्यानंतर १९६३ साली दोघेही विवाह बंधनात अडकले. रमेश देव हे सीमा देवांपेक्षा १२ वर्षांनी मोठे होते. पुढे अजिंक्य आणि अभिनय दोन अपत्ये त्यांना झाली. सिनेसृष्टीत अजिंक्य कलाकार म्हणून तर अभिनय दिग्दर्शक, कथा-पटकथा लेखक म्हणून स्थिरावले आहेत. गृहिणी म्हणून त्यांची कारकीर्द तेवढीच यशस्वी होती.

'जेता' चित्रपटातील पुनर्पदार्पणाचे औचित्य साधून त्यांची मुलाखत घेताना सहज विचारले होते की, तुम्ही तुमचे आत्मचरित्र का लिहीत नाही? त्यावर त्या विषण्णपणे हसल्या होत्या. माझ्या आयुष्यात फारसे संघर्ष प्रसंग आलेच नाहीत आणि जे काही आले, त्याला सामोरं जायचं काम माझ्या नवऱ्यानंच केलं, लग्नाअगोदर माझ्या घरच्यांची थोडीफार कुरबूर असे; परंतु आमच्या लग्नाच्या निर्णयाने तीदेखील मोडीत निघाली. मात्र पुढे त्यांना झालेल्या अल्झायमर या आजाराबद्दल ऐकलं आणि आत्मचरित्राच्या सर्व आशा धुळीला मिळाल्या. आयुष्याच्या एका उंचीवर पोहोचल्यानंतर आपलाच भूतकाळ आपल्याच विस्मृतीत जावा यासारखे दुःख नाही; परंतु आपल्या कौटुंबिक जीवनातल्या गोष्टी आपल्यापुरत्याच मर्यादित असाव्यात, या निर्णयावर त्या पत्नी आणि आई या नात्याने ठाम होत्या. कुठलेही सेलिब्रिटी स्टेटस त्यानी उभ्या आयुष्यात कधीही बाळगले नाही. म्हणून दोन्ही मुलांना सर्वसामान्य मराठी कुटुंबातील शिस्त त्यांनी लावली.

एकदा 'आता होती गेली कुठं'च्या चित्रीकरणात फाइट सीनमध्ये अजिंक्य हाताला ट्यूबलाइट लागल्याने जखमी झाला होता. प्रथमोपचार वगैर सर्व व्यवस्थित झाले होते; परंतु त्याला टेन्शन होतं, आई काय बोलेल याचं आणि कदाचित ती उद्या शूटिंगलाही पाठवणार नाही. शिवाय निर्माता दिग्दर्शकाला फोन करून सांगण्याची तिची हिम्मत होती. मध्यमवर्गीय गौड सारस्वत ब्राह्मण घरातील कर्मठपणावर मात करत नाटक, सिनेमा आणि नंतर स्वतःच्या मालकीचे प्रॉडक्शन हाऊस अशा कौटुंबिक अर्थार्जनाच्या आलेखातही त्यांचा मोलाचा वाटा होता.

२०१७ साली पुणे इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये त्याना सिनेसृष्टीच्या सेवेबद्दल जीवनगौरव देऊन सन्मानित करण्यात आले होते. जवळपास ८० मराठी-हिंदी चित्रपटात भूमिका केल्याबद्दल राजा परांजपे स्मृती जीवनगौरव पुरस्कारही त्यांना प्रदान करण्यात आला होता. जुने ते सोने, सरस्वतीचंद्र, आनंद, अपराध, दादा, सर्जा या चित्रपटातील त्यांच्या भूमिका विशेष लक्षणीय ठरल्या. अगदी २०२० साली प्रकाशित झालेल्या 'जेता' या चित्रपटापर्यंत विविध भूमिका साकारण्याचं त्यांचं अभिनय सामर्थ्य उल्लेखनीय होते. कुठल्याही गॉसिपमध्ये न अडकता सोज्वळ गृहिणी आणि सकस अभिनेत्री म्हणून त्यांच्या चाहत्या वर्गाला सुखावणारी कारकीर्द वयाच्या ८१व्या वर्षी संपली. निरनिराळ्या कौटुंबिक भूमिकांमधून भेटलेल्या सीमा देवांनी 'आनंद'मधील राजेश खन्नाच्या बहिणीच्या रूपात अजरामर करून ठेवलेल्या सुमन कुलकर्णीला चित्रपट रसिक विसरू शकत नाहीत.

शिक्षणाच्या जाहिरात बघताय सावधानता बाळगा!

अगं, माधवी किती दिवस झाले तू भेटलीच नाहीस; कुठे आहेस, कुठे? नीताने भाजी घेता घेता भेटलेल्या आपल्या मैत्रिणीला विचारले. नीता, तुला तर माहितीच आहे, सईची बारावी आहे. मी अगदी तिचे वेळापत्रकच बनविले आहे. दिवसभर तिचे कोचिंग क्लास असतात त्यानुसार खाणे-पिणे. मला वेळच मिळत नाही. एकदाची तिला टॉप ३ इंजिनीरिंग कॉलेजपैकी एका कॉलेजमध्ये डमिशन मिळाली की सुटले बाई मी. ती कॉलेजेस म्हणजे १००% नौकरीची खात्रीच बघ! दहावीच्या सुट्टीपासून तोच एक ध्यास आहे सगळ्यांचा. नीताने एका दमात सांगितले. हे असे संवाद आपल्या परिचयाचे आहेतच. दिवसेंदिवस शैक्षणिक क्षेत्रातील वाढती स्पर्धा आणि आव्हाने त्यामुळे दावणीला बांधलेले पालक आणि पाल्य हे चित्र घरोघरी दिसते आहे.

कोरोना या जागतिक महामारीमुळे मधली दोन वर्षे सारे काही ऑनलाइन असे चित्र होते. त्यामुळे शैक्षणिक संस्थांचे स्वरूपच पालटले. पूर्वी आपल्याला आपल्या शहरातील नावाजलेली शाळा, कॉलेज यांची तोंड ओळखीतून माहीत असायची. अभ्यासक्रमही ठरावीकच होते. आता बदलत्या काळानुसार अभ्यासक्रमातही विविधता आली. ऑनलाइन आणि ऑफलाइन संस्था निर्माण झाल्या. साहजिकच त्यांच्यातही नामांकनाची स्पर्धानिर्माण झाली. थोडक्यात शिक्षण क्षेत्र ही सेवा न राहाता व्यवसाय झाला आहे. अर्थातच व्यवसाय म्हटले की, ग्राहक आला आणि त्यापुढे जाता ग्राहकाला आकर्षित करणाऱ्या जाहिरातीही ओघाने आल्याच. सध्या शिक्षणसेवा हा देशातील दुसऱ्या नंबरचा आर्थिक उलाढाल असलेला व्यवसाय आहे. ऑनलाइन तंत्रज्ञान वापरून शिक्षण देणाऱ्या संस्था एव्हढ्या आहेत की, साहजिकच विद्यार्थ्यांना आकर्षित करून घेण्यासाठी त्यांच्यात चढाओढ आहे. त्यामुळे त्यांनी दिशाभूल केलेल्या जाहिरातींचे प्रमाण खूप आहे. जाहिरातदार पालकांची आणि मुलांची मानसिकता, त्यानुसार होणारी वर्तणूक त्यांची आगतिकता अचूक हेरतात. त्यामुळे गेल्या काही वर्षांपासून शिक्षण हे सर्वोच्च उल्लंघन करणाऱ्या जाहिरात क्षेत्रांपैकी एक आहे. -ڊउख (ढ्हश -वींशीींळीळपस डींरपवरीवी ऊँपलळश्र`ष खपवळर) च्या वार्षिक तक्रार अहवाल २०२२-२०२३ नुसार एकूण जाहिरातींपैकी १३.८% जाहिराती ह्या शिक्षण क्षेत्रातील -डउखच्या मार्गदर्शक तत्त्वांचे उल्लंघन करणाऱ्या आहेत आणि शिक्षण क्षेत्राचा त्याबाबतीत दुसरा क्रमांक लागतो.

शिक्षण क्षेत्राची वाढती व्यापकता लक्षात घेऊन -डउखने काही नवीन मार्गदर्शक तत्त्वे जारी केली आहेत. ती पुढीलप्रमाणे आहेत.

१. शैक्षणिक संस्थांनी कुठलेही दावे करताना त्याला सबळ पुरावे देणे आवश्यक आहे. उदाहरणार्थ शैक्षणिक संस्था त्या नंबर १ आहेत. याचा नेमका अर्थ काय? कशावरून? त्यांच्याकडे त्या शहरातील उत्तम शिक्षक आहेत का?, त्यांना काही पुरस्कार मिळाले असतील, तर त्याची सर्टिफिकेट्स, त्यासाठी झालेले सर्वेक्षण, त्यासाठी वापरात आलेली प्रश्नावली हे सादर करू शकतील का? हे प्रश्न ग्राहक म्हणून आपल्याला पडायला हवेत.

२. जेव्हा एखादी शैक्षणिक संस्था १००% जॉबची खात्री असे जाहीर करते तेव्हा त्यांनी त्याखाली भूतकाळातील नोंदी भविष्यातील खात्री देऊ शकत नाहीत, असे अस्वीकारण लिहिणे/ दाखवणे आवश्यक आहे.

३. विद्यापीठांसह, महाविद्यालये, शाळा, कोचिंग क्लासेस आणि एजुटेक प्लॅटफॉर्म ह्यांनी सगळ्या विद्यार्थ्यांना एकाच तराजूत (स्टिरिओटाइप) तोलता कामा नये. जाहिरात करताना जाहिरातदारांनी आणि वाचताना ग्राहकांनी हा मुद्दा लक्षात घ्यावा. उदाहरणार्थ चष्मा लावणारी मुले म्हणजे हुशार मुले असे अधोरेखित होऊ नये.

४. जाहिरात ही मुलांच्या मानसिक आणि शारीरिक आरोग्यावर नकारात्मक परिणाम करणारी नसावी. एखाद्या जाहिरातीमध्ये शालेय विद्यार्थी अभ्यासासाठी झोपेशी तडजोड किंवा जेवणाच्या चुकीच्या सवयी अमलात आणताना दाखवले जाते; परंतु परिणामी आरोग्यासंबंधी हानिकारक सवयी लागू शकतात.

५. कमी मार्क मिळवणे म्हणजे अपयश असे दर्शवू नये किंवा अपयश आले म्हणून त्याला किंवा तिला शिक्षक, मित्र, पालक हिणवत आहेत आणि त्यामुळे ती मुले निराश किंवा दुखी आहेत, असे दाखवू नये. ही नकारात्मकता जाहिरातीत नसावी.

६. जाहिरातीमध्ये तातडीची निकड नसावी. उदाहरणार्थ जर वेळेत डमिशन नाही घेतली तर विद्यार्थ्यांचे नुकसान होईल अशी भीती पालक आणि विद्यार्थी या दोहोंमध्ये निर्माण केलेली नसावी.

७. जाहिरात करताना मुलगा-मुलगी असा भेदभाव नसावा. काही विषय ही फक्त मुलांची किंवा मुलींची मक्तेदारी असे दाखवू नये.

८. जाहिरात करताना अतिशयोक्ती टाळावी. उदारणार्थ काही शैक्षणिक प असा दावा करतात की, त्यांच्या काही अभ्यासक्रमांमुळे एकाग्रता वाढते. असेच काही नसते. आपल्याला जे आवडते ते करूनही एकाग्रता वाढते.

पुढे येणारे युग हे जाहिरातींचे आहे हे आपण मान्य केले आहे आणि त्याची माध्यमे पण बदलत जाणार आहेत तेव्हा जाहिरातींकडे सजगपणे बघणे आणि मुलांनाही त्याबद्दल डोळस बनवणे आपले ग्राहक म्हणून कर्तव्य आहे. मित्रमैत्रिणींच्या दबावाला बळी न पडता मुलांना आपली गरज ओळखून शैक्षणिक संस्थांची सत्यासत्यता पडताळून मगच पुढचे पाऊल उचलण्यास शिकविले, तर आपण आर्थिक आणि मानसिक फसवणुकीपासून सुरक्षित राहू शकू.

लोकशाहीच्या नांवावर हुकूमशाही करणारे एकखांबी नेतृत्व नसावे.

चार पायाच्या जनावरांत आणि जलतल प्राण्यात संस्था,संघटना,पक्ष नसतात तरी ते संकटात सापडल्यावर एकत्र येऊन संघटीत पणे मुकाबला करतात, त्यात कोणी नेता नसतो. पण सामूहिक नेतृत्व मात्र कायम असते.त्यांचे वर्णन लोककवी गायक उत्तम फुलकर यांनी एका गीतात खूप अर्थपूर्ण केली आहे. अन्याय अत्याचारांची येताच हाक रे भरुरूरू उडावी पाखरे चिमणी पाखरे,मध माश्या आणि मुंग्या यांचे संघटन वैचारिक दृष्ट्या खूप मजबूत आणि प्रेरणादायी असते.त्यांना माणसा सारखे बोलता येत नाही,विचार करता येत नाही, किंवा माणसा एवढा स्वार्थी मेंदू त्यांना नसतो.तरी ते वेळोवेळी संघटितपणे शक्ती प्रदर्शन करतात.त्यांच्यात माणसासारखी जनजागृती करावी लागत नाही. ते जन्मापासून जगण्यासाठी संघर्ष कसा करावा ते शिकतात.माणसांच्या मुलांना जन्मापासून सर्वच शिकवावे लागते.तेव्हाच तो शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक आर्थिक विकास करतो.वाईट गोष्टीचे आणि व्यसन करण्याचे शिक्षण,प्रशिक्षण दिले जात नाही.ते ज्या मित्रा सोबत मैत्री असते ती मित्रमंडळी आपोआप सर्व शिकवत असतात. यासाठीच संस्था,संघटना पक्षाची गरज असते.अन्याय अत्याचार झाल्यावर एकत्र येणाऱ्यांची संस्था,संघटना पक्ष फार काळ टिकत नाही. कारण त्यांचे एकत्र येण्याची मुख्य उद्धिष्ट,ध्येय धोरण निश्चित नसतात. त्यात कोणतीही जनजागृती नसल्यामुळे ते जेवढे जवळ येतात तेवढ्याच ते लांब जात असतात.

जागृती हे जरी समाजाच्या उन्नतीचे मुख्य अंग असले,तरी नुसत्या जागृतीचा उपयोग नाही. समाजाच्या उन्नतीकरिता काही विधायक कार्यक्रमाची आवश्यकता असते.समाजात एखाद्या माणसाने जागृती केली व त्याच्या मृत्यूनंतर समाजाला दिशा दाखविणारा दुसरा एखादा कर्तबगार पुरुष निर्माण झाला नाही तर एकखांबी तंबूप्रमाणे समाज व चळवळ मोडकळीस येतो.असे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी १४ जानेवारी १९५५ ला मुंबईत कार्यकर्त्यांना सांगितले होते. म्हणूनच संस्था,संघटना पक्ष स्थापन करतांना त्यांची लिखित घटना असते,सामाजिक,शैक्षणिक, सांस्कृतिक आर्थिक आणि राजकीय कामकाज कसे करावे?. कोणी करावे?. त्यांची नियमावली बनविली असते.त्यांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी झाली तर सुरुवात पासून सर्वांनाच त्यांचे पालन करावे लागते. त्यामुळेच संस्था संघटना पक्षात कधीच एक खांबी नेतृत्व उभे राहत नाही. त्यासाठी जीवनशैलीचे तत्व खूप महत्वाचे असते. म्हणूनच लोकशाहीच्या नांवावर हुकूमशाही करणारे एकखांबी नेतृत्व नसावे.

सभासदाला कार्यकर्ता पदाधिकारी नेता बनण्याचे स्वप्न असावे पण ते साकार करण्यासाठी ध्येयवादी गगनभरारीचं वेड असावे लागते.कबुतराला गरुडाचे पंख लावता येतीलही पण गगनभरारीचं वेड हे रक्तातच असावं लागतं. कारण आकाशाची ओढ दत्तक घेता येत नाही. उन्हाळ्यात आणि पावसाळ्यात वादळे जेव्हा येतात तेव्हा आपण आपल्या मातीला घट्ट रुजून राहायचं असतं. ती जितक्या वेगाने येतात तितक्याच वेगाने निघूनही जातात. वादळ महत्त्वाचे नसते. प्रश्न असतो कि आपण त्यांच्याशी कशी झुंज देतो आणि त्यातून कितपत बऱ्या अवस्थेत बाहेर येतो.   कार्यकर्त्यांच्या नेत्यांच्या जीवनात अशी वादळ कायम घोंगावत असतात. त्यासाठीच लोकशाहीच्या नांवावर हुकूमशाही करणारे एकखांबी नेतृत्व नसावे.

आकाशात जेव्हा एखादा कृत्रिम उपग्रह सोडतात तेव्हा गुरुत्वाकर्षणाच्या सीमेबाहेर पिटाळून लावेपर्यंत सगळा संघर्ष असतो. त्याने एकदा स्वतः गती घेतली की उरलेला प्रवास आपोआप होतो. असंच कार्यकर्त्या नेत्यांचे असते. समाजात विशिष्ट उंची गाठेपर्यंत जीवघेणा संघर्ष असतो. पण एकदा अपेक्षित उंचीवर पोहचलात की आयुष्यात अनेक समस्या ती उंचीच सोडवते.तेव्हा तो कार्यकर्ता नेता संस्था,संघटना पक्षात समाजात मान्यताप्राप्त होतो.कार्यकर्त्याला नेत्याला संस्था,संघटना पक्ष समाजात मान्यताप्राप्त करण्यासाठी तोंडात साखर डोक्यावर बर्फ आणि पायाला भिंगरी लावून घ्यावी लागते. भिंतीवर कॅलेंडर असते त्यातील प्रत्येक महिन्यातील दिवस व तारखेला चौकोनाला लक्षवेधी पेनाने गोल करून दिनांक व वेळेचे नियोजन करून ठेवावे लागते,त्यासाठी त्याची अंमलबजावणी करणारी कमिटी असली पाहिजे आणि ती काय करते त्यांचा कायम संपर्क ठेवून माहिती घेऊन त्यावर चर्चा केली पाहिजे तरच यशस्वी होता येते.त्यासाठी लोकशाहीच्या नांवावर हुकूमशाही करणारे एकखांबी नेतृत्व नसावे.

आजकाल संस्थापक राष्ट्रीय अध्यक्ष प्रत्येक तालुक्यात निर्माण झाले आहेत,त्यांची संघटना,पक्ष जिल्ह्यातील सर्व तालुख्यात नसली,तरी ते एकखांबी संस्थापक राष्ट्रीय अध्यक्ष असतात.त्यांच्या कार्यालयात कॅलेंडर वर कोणत्याही तारखेला महिन्याला कुठल्या ही खुणा केलेल्या दिसत नाही.तरी ते पेपरमध्ये दररोज सरकारच्या विरोधात,तर कधी कोणाच्या विरोधात पत्रकबाजी करीत राहतात.त्यामुळे त्याला प्रसिद्धी मिळते पण संघटना वाढत नाही.तिला गतीच नसते. त्यांचे अस्तित्व राजकीय उपद्रव मूल्य निर्माण करण्यासाठी सर्वच समाजात पक्षात होत असते.त्यांना कोणतेच ध्येय उदिष्ट नसते केवळ पोट भरण्यासाठी उद्योग धंदा म्हणून ते त्यांना करावे लागते.तेच खऱ्या अर्थाने लोकशाहीच्या नांवावर हुकूमशाही करणारे एकखांबी नेतृत्व असते.ते कोणत्याही समाजात नसावे.

विचारधारेवर चालणाऱ्या संस्था,संघटना,पक्षाचा कार्यकर्ता,पदाधिकारी या व्यक्तीमत्व घडवणार्या माणसांच्या बाबतीत,तारखांचे चौकोन जास्त बोलके असतात.प्रत्येक चौकोनावर वेगळ्या खुणा निर्माण करण्यासाठी वेगळा विचारपण हवे असतो.समस्यावर अभ्यासपूर्ण उपाय स्वतःजवळ प्रथम असला पाहिजे,सरकारी योजना काय आहेत,त्यांची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासकीय पातळीवर यंत्रणा कशी काम करते,त्यांची माहिती संघटना पक्षांच्या पदाधिकारी यांना नसेल तर ते प्रशिक्षण देण्याची जबाबदारी नेतृत्वाची असते. नेतृत्व स्वतः ला सर्व सर्वश्रेष्ठ समजत असेल तर ते दोन,तीन,चार नंबरचे नेतृत्व तयार होऊ नये यांची दक्षता घेत असते,असे एकखांबी नेतृत्व नेहमीच विचारधारा आणि संघटना,पक्षा पेक्षा स्वतःलाच मोठे समजत असते. ते लोकशाहीला कधीच महत्व देत नाही. जाहीर सभेत त्याला बसायला सिंहासनच पाहिजे.त्यामुळेच दोन नंबरचे नेतृत्व तयार होत नाही,जे असते ते कार्य कर्तृत्व दाखवून झालेलं नसतं तर आशीर्वादाने चमचागिरी करून झालेलं असते.ते पक्षात संघटनेत कोणतेही सत्य मांडण्याचे किंवा चर्चा घडवून आणण्याचे धाडस दाखवू शकत नाही.असे बोलणारे पक्ष संघटनेच्या बाहेर फेकल्या जातात.त्यामुळेच मग पक्ष संघटनेत प्रामाणिक,इमानदार निर्भीडपणे नेतृत्व कर्तृत्व वक्तृत्व दाखविणाऱ्याला बदनाम करून बाहेर काढला जाते. त्यामुळेच पक्ष संघटना दरवर्षी मजबूत होण्या ऐवजी कमकुवत होत जाते.जुन्यांना काढले जाते नव्यांना जोडल्या जाते.म्हणूनच संघटनेची ताकद ही केवळ सभासदांच्या संख्येवर अवलंबून नसून सभासदांच्या प्रामाणिकपणावर,संघटनेशी एकनिष्ठतेवर आणि शिस्तपालनावर अवलंबून असते.डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी २५/२६ मार्च १९५३ ला दिल्ली येथे सांगितले होते. नेतृत्व करणाऱ्या नेत्यांना सिंहा सारखे जगावे लागते.समोरून पहिले तर प्रत्येकांना त्याच्या नजरेत भय आणि आदर वाटला पाहिजे.आणि मागून पहिले तर तो अनेकांचे तिरस्काराचे बाण खाऊन रक्त बंबाळ झालेला असतो.ते आज पर्यत कोणीच मनावर घेतले नाही, त्यामुळे सामाजीक,शैक्षणिक,सांस्कृतिक,धार्मिक, राजकीय संस्था,पक्ष संघटना एक नां धड भराभर चिंद्या झाल्या आहेत.क्रांतीकारी विचारधारा तोंडात असते आणि आचरणात हुकूमशाही!.यामुळेच पक्ष संघटना वाढत नाही.पक्ष,संघटना एकखांबी नेतृत्व झाल्या आहेत.

त्यासाठी लोकशाहीच्या नांवावर हुकूमशाही करणारे एकखांबी नेतृत्व नसावे. गोरगरिबांना न्याय देणारी हुकुमशाही असावी.गरीब कार्यकर्त्यांना लाथा,आणि श्रीमंत कार्यकर्त्यांना पायघड्या देणारे नेतृत्व जास्त काळ टिकत नाही.ते नेहमीच अस्तित्वासाठी तडजोड करीत असते.त्यात त्याचे कोणतेही नुकसान होत नाही. नुकसान हे समाजाचे व चळवळीचे होते.त्यावर चर्चा होत नाही.

सागर रामभाऊ तायडे ९९२०४०३८५९,भांडूप,मुंबई.

संविधान बदलण्याची भाषा का केली जाते...?

भारताचे संविधान किती ही चांगले असले तरी त्याला नावे ठेवणारांची संख्या कमी नाही. संविधान हे राष्ट्रीय ग्रंथ असुनही आणि आज भारतात साक्षरतेचे प्रमाण वाढले असुनही बहुतांश साक्षर लोकांच्या घरात संविधान नाही. त्याचे अनेक कारणे आहेत. स्वतः ला साक्षर समजणारे पंरतु मेंदुचा कोणताही वापर न करणारे लोक संविधान देशाचे असताना केवळ ते बौद्धांचे आहे असे म्हणून, त्यांचा मेंदु काम करत नसल्याचे सिद्ध करून देतात. काही काही बहाद्दर तर संविधान हे बाबासाहेब आंबेडकर यांनी लिहले म्हणून घरात आणत नाहीत किंवा त्याला हातही लावत नाहीत, आपण जातीवाद संपला म्हणतो. परंतु जेथे संविधान आणि संविधान निर्मात्यांना च जातीत बंद करून केवळ संविधान लिहणाऱ्याची जात बघून संविधानाला स्पर्श करून घरात आणले जात नाही तो देश जाती निर्मुलन करून समता प्रस्थापित करतो हे म्हणणे म्हणजे स्वतः च स्वतः ची पाट थोपटणे होय. आजही विषमतावादी व अस्पृश्यता वादी पिलावळ देशात आहेत. म्हणून समता प्रस्थापित करणाऱ्या व कोणत्याही वर्णाला श्रेष्ठत्व वा कनिष्ठ मानसाला माणूस म्हणून जगण्याचा अधिकार संविधानाने दिला. समता बंधुता स्वातंत्र्य व न्याय याचे संरक्षण जात धर्म वंश पंथ वर्ण बघुन नाही तर माणुस बघुन केले जाते. आणि ह्याच गोष्टी काही विषमतावादी पिलावळींना पचणाऱ्या नाहीत. चातुर्वर्ण्य व्यवस्थेनुसार जी वर्णाची व नंतर जातीची उतरंड तयार केली त्याला जर कोणी धक्का लावला नसेल तर मग सगळं चांगले. माणसामाणसात भेद करून श्रेष्ठत्व कायम राहील्यास विषमतावादी पिलावळींना सर्व काही मान्य असेल. परंतु याच बाबींना संविधानाने नाकारून सर्वांना समसमान केले म्हणून काहींच्या पोटात दुखते. म्हणून अशा विकृत माणसिकतेची लोक मानसिक संतुलन बिघडल्यासारखे बोलून संविधान बदलण्याची भाषा करतात. मनात विषमता आणि डोक्यात इतरांना तुच्छ समजण्याचे विचार असणाऱ्या विकृतीमुळे सामाजिक वातावरण दुषित होऊन शांतता व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होतो, यावर नियंत्रण ठेवण्याचे काम सरकारचे असेल तरी सरकारच्या हिंदु राष्ट्र या अजेंड्याला पोषक असलेल्या परंतु मानव, मानुसकी यांना काळीमा फासून संविधान विरोधी कृत्यांना आवर घालण्याची तसदी सरकार घेत नाही. याचाच परिणाम शांतता व सुव्यवस्था प्रश्न उपस्थित राहतो. भारतात बहुसंख्य लोक असे आहेत ते संविधानाचाचा पुर्णपणे फायदा घेतात पण संविधानाचे नाव उच्चारणे, संविधान वाचुन समजून घेणे, व माणसाणे माणसा सोबत माणसा सारखे राहणे त्यांना कमी पणाचे वाटते. संविधानाचे उल्लंघन सरकार सह अनेक संघटना, व नागरिकां कडून नेहमीच केले जाते. संविधान बदलण्याची भाषा करून डोक्यात विषमता व द्वेष किती आहे हे स्पष्ट होतेच परंतु ज्यांनी कधीच संविधानाला हात लावला नाही असे लोक संविधान बदलण्याची भाषा करत असतील तर त्यांच्या डोक्यातील विषमता व सर्वसामान्य लोकांच्या हक्क अधिकारा विषयी त्यांच्या पोटात निघणारी कळ स्पष्ट दिसून येते. भारतात संविधान मसुदा डॉ बाबासाहेब आंबेडकर या जागतिक विद्वांनाने एकट्याने तयार केला आणि तयार केलेला मसुदा दोनशे नव्वद पेक्षा जास्त लोकांकडून समंत करून घेतला. लिहणारे एकटे डॉ बाबासाहेब आंबेडकर आणि प्रश्न विचारणारे घटना समितीचे दोनशे नव्वद पेक्षा जास्त सदस्य. एक एक कलमावर चर्चा होऊन संविधान तयार झाले. आणि आज संविधान बदलण्याची भाषा करणारे केवळ संविधानाच्या माध्यमातून फक्त डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनाच विरोध करत नाहीत तर यांचे जे पुर्वज घटना समिती मध्ये होते त्यांना ही हे लोक मुर्खात काढत आहेत. कारण संविधान बदलायचे ते आज कामी नाही म्हणजे यांच्या पुर्वजांनी जी मान्यता दिली तर त्यांना कळत नव्हते असेच म्हणावे लागेल. इथे सत्ताधारी लोकांचे शिक्षण विचारले तर गुन्हा दाखल होतो. टेलीप्रॉम्पटर नसेल तर बोलता येत नाही अशा लोकांनी व विषमता वादी पिलावळींनी संविधान बदल्याची भाषा म्हणजे बिडीच्या विस्तवाने सुर्याला गरम करण्यासारखे होय. घटनाकाराकडे विदेशातील गुणवत्तापूर्ण शिक्षण तर होतेच परंतु साठ पेक्षा जास्त देशातील संविधानाचा अभ्यास त्यांनी केला केला होता. आणि काही मतीमंद लोक अभ्यासाला कॉपी समजत असतील तर स्पर्धा परिक्षा देताना केवळ पुस्तकात लिहले तेवढेच वाचुन त्यातही चाळीस टक्के प्रश्न चुकवणाऱ्या लोकांना विद्वान म्हणायचे की कॉपीबहाद्दर? आता यावरही कोणाच्या भावना दुखू शकतात, आम्ही केलेला अभ्यास आहे, आम्ही मेहनत करून गुणवत्तेच्या नावावर पास होऊन पद मिळवण्याचा प्रयत्न करतो असेच त्यांचे मत असेल आणि ते बरोबर ही आहे. जर एक स्पर्धा परिक्षा करणारा विद्यार्थी दहा पुस्तके वाचून परिक्षा देतो आणि पास होतो तर त्याला आपण गुणवत्ता म्हणतो. मग साठ देशाच्या संविधानाचा जागतिक अभ्यास करून जगातील सर्वात मोठे व लिखित संविधान किती गुणवत्तेचे असेल याची जाणीव डोक्यात विषमतेची घाण असलेल्या लोकांना नसणार आहे. संविधान बदलण्याची भाषा का होते याचे प्रमुख कारणे म्हणजे संविधान अस्पृश्य समाजातील ज्यांना शिक्षणाचा हक्क अधिकार नव्हता अशा महान विद्वांनाने लिहुन इतिहास रचला. या इतिहासाने हजारो वर्षापासून शिक्षण ज्यांच्या ताब्यात होते त्यांच्या गुणवत्तेवर व नैतिकतेवर प्रश्न निर्माण करतो. दुसरे म्हणजे संविधानाने विषमतेची उतरंड नष्ट करून सर्वांना समान केले. हजारो वर्षांपासून जातीच्या, अस्पृश्यतेच्या नावाखाली माणसाला माणसाचा स्पर्श सहन होत नव्हता परंतु संविधानामुळे मागास जातीतील लोक उच्च पदावर जात आहेत व त्यांना साहेब म्हणून आदर द्यावा लागतो हि बाब अनेकांच्या पोटात गोळा आणते. अजून एक कारण म्हणजे संविधानाने कल्याणकारी राज्याची संकल्पना स्विकारल्याने बऱ्याच वेळा इच्छे विरूद्ध जाऊन, मनात नसतात सर्वसामान्य लोकांच्या कल्याणाचा विचार करावा लागतो. अजून एक कारण म्हणजे ज्या महिलांना अत्यंत तुच्छ लेखून दासी म्हणून ठेवले जात होते त्या महिला प्रत्येक ठिकाणी संविधानामुळे भरारी घेत आहेत. हिच बाब अनेकांना पचणारी नाही, अजून एक कारण म्हणजे लोक कल्याणासाठी संविधानामध्ये बदल करता येतो परंतु मुलभूत हक्क बदलता येत नाहीत. हे महत्त्वाचे कारण आहे. आणि मुलभूत हक्क बदलता येत नाही म्हणून लोकांना मुलभूत हक्क मिळून लोकांनी वरच्या वर्णातील लोकांना प्रश्नच करू नये असे अनेकांना वाटते. व्यवस्थेनुसार ज्यांना समोर उभे राहण्याचा अधिकार नव्हता तो व्यक्ती जर उभा राहुन प्रश्न विचारत असेल तर अनेकांच्या पोटात मळमळणे सहाजिकच आहे. संविधानाने वर्ण व्यवस्था कायम ठेवून आपल्याला वर्णात मर्यादित हक्क अधिकार दिले असते तर कोणालाच काही हरकत नसती. परंतु सर्वांना समान हि भावनाच पचणी पडणारी नाही. एकाच वर्णाचे वर्चस्व कायम राहुन इतरांनी त्यांची गुलामी करावी व ते सांगतील त्याचेच पालन करावे म्हणजे तो चांगला हिच भुमिका आजही विषमतावादी किड्याची आहे. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी हिंदु कोडबिलाच्या मार्फत हिंदु महिलांना क्रांतीची मशाल दिली. परंतु याचे श्रेय डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांना जाऊच नये म्हणून ते तुकड्या तुकड्यात पास करून दिले. आजही संविधानाच्या बाबतीत तेच होत आहे. हजारो वर्षा पासून शिक्षणाला मर्यादित करून ठेवले, इतरांना शिक्षणाचा गंधही लागु दिला नाही. अस्पृश्य म्हणून ज्यांना जवळही येऊ दिले नाही, तोच व्यक्ती शिक्षणाच्या माध्यमातून आपल्या गुणवत्तेच्या जोरवर हजारो वर्षांपासून चालत आलेले सर्व काही क्षणातच तोडून टाकुन जागतिक क्रांती करतो आणि जगातील सर्वात मोठ्या लोकशाही देशाच्या संविधानाचा शिल्पकार होण्याचा बहुमान मिळवतोय. हि गोष्ट खरचं पचणारी आहे का? हा प्रश्न सहज निर्माण होतो. संविधानाने ज्या मराठा ओबीसी समाजाला सत्ताधारी बनण्याचा अधिकार बहाल केला त्याच मराठा ओबीसींना संविधानापासून दुर नेण्याचा प्रयत्न केला जात आहे. आज मराठा ओबीसींच्या मुलांच्या हाताला काम नाही, शिक्षण घेणे परवडणारे नाही, नापिकी, दुष्काळामुळे फासावर लटकणारे बहुतांशी मराठा ओबीसी, अशा समस्या असताना या समस्या त्यांना वाटू नये म्हणून धर्माच्या नावाखाली त्यांची दिशाभूल केली जाते. आणि संविधानाची व हक्क अधिकाराची जनजागृती होऊ दिली जात नाहीत कारण संविधान व हक्क अधिकार याबद्दल जनजागृती झाली तर हातातील सत्ता जाण्याची भिती विषमतावादी लोकांना वाटते. म्हणून सामाजिक वातावरण दुषीत होण्यासाठी आणि माणसामाणसात द्वेष कायम राहण्यासाठी संविधान बदलण्याची भाषा केली जाते. विषमता वादी व्यवस्था हानुन पाडण्यासाठी व लोकशाही ला जिवंत ठेवून खऱ्या अर्थाने लोकशाही व स्वातंत्र्याचे फळे चाखण्यासाठी जागृत लोकांनी एकत्र येऊन ईव्हीएम ला विरोध करून बॅलटपेपरवर निवडणूक घेण्याचा आग्रह केला पाहिजे तरच मताच्या हेराफेरीवर निवडून येणे बंद होईल. व मत मिळवण्यासाठी साठी का होईना यांना संविधान व संविधानाचे हक्क अधिकार यांचे रक्षण करणे आवश्यक राहील. म्हणून जागृत होउन ईव्हीएम विरोधात आवाज उठवणे म्हणजे स्वतः जिवंत असुन असण्याचे लक्षण होय.

विनोद पंजाबराव सदावर्ते
समाज एकता अभियान
रा. आरेगांव ता मेहकर
मोबा: ९१३०९७९३००

करोनापश्चात आजाराची लक्षणे कोणती?

भारतीय वैद्यकीय संशोधन परिषदेने (खउचठ) करोना महामारीशी निगडित एक अहवाल नुकताच प्रकाशित केला आहे. त्यातून काही धक्कादायक तथ्ये समोर आली आहेत. करोना काळात रुग्णालयात उपचार घेत असलेल्या रुग्णांपैकी ६.५ टक्के रुग्णांचा वर्षभरात मृत्यू झाल्याची माहिती या अहवालातून समोर आली आहे. जगभरातील इतर देशांच्या आकडेवारीची तुलना करून 'आयसीएमआर'ने हा निष्कर्ष काढलेला आहे.

अहवालात काय नमूद करण्यात आले?

देशभरातल्या ३१ रुग्णालयांतील १४,४१९ करोना रुग्णांवर संशोधन करण्यात आले. सप्टेंबर २०२० पासून रुग्णालयात उपचार घेणाऱ्या रुग्णांचा या संशोधनात सहभाग करून घेतला आहे. याचा अर्थ यातील बऱ्याच जणांना मूळ डेल्टा किंवा ओमिक्रॉन विषाणूचा संसर्ग झाल्याची शक्यता आहे, असा 'आयसीएमआर'चा अंदाज आहे. मध्यम ते गंभीर आजाराचा सामना करणाऱ्या रुग्णांवर या संशोधनात भर देण्यात आला आहे. करोना रुग्णांच्या मृत्यूव्यतिरिक्त १७.१ टक्के रुग्णांमध्ये करोनापश्चात (झ्रीीं उ्रेींळव–१९ लेपवळींळेपी) आरोग्यविषयक तक्रारी दिसून आल्या आहेत. करोनातून बरे झाल्यानंतर १७.१ टक्के रुग्णांना थकवा, श्वास घेण्यास अडचण, धाप लागणे, एकाग्रता मंदावणे अशी लक्षणे आढळली आहेत. करोनातून बरे झाल्यानंतर ज्या रुग्णांना करोनापश्चात आजारांचा त्रास जाणवला त्यांच्या मृत्यूची शक्यता तीन पटींनी वाढली असल्याचा निष्कर्ष भारतीय वैद्यकीय संशोधन परिषदेने (खउचठ) या अहवालाद्वारे काढला आहे. या अहवालात इशारा देण्यात आला आहे की, जागतिक आरोग्य संघटना (थकज) किंवा सेंटर फॉर डिसीज कंट्रोल अँड प्रिव्हेन्शन (उऊउ) या संस्थांनी घालून दिलेल्या 'करोनापश्चात परिस्थिती'च्या व्याख्येचा इथे वापर केलेला नाही. ही व्याख्या रुग्णांची नोंदणी झाल्यानंतर तयार करण्यात आली. 'आयसीएमआर'ने रुग्णालयातून बरे झाल्यानंतर चार आठवड्यांनी ज्या रुग्णांनी आरोग्यविषयक तक्रारी केल्या होत्या, त्यांच्यावर देखरेख ठेवून हे निष्कर्ष काढले आहेत. त्यामध्ये थकवा, श्वास घेण्यास अडचण निर्माण होणे किंवा आकलनविषयक समस्यांचा अंतर्भाव दिसून आला. लसीकरणाबाबतही या अहवालातून महत्त्वाची माहिती समोर आली आहे. विषाणूचा संसर्ग होण्याआधी ज्या रुग्णांनी करोना प्रतिबंधक लशीचा एक डोस घेतला होता, त्यांच्यामध्ये एका वर्षाच्या काळात ६० टक्के कमी मृत्यूचा धोका दिसून आला.

मृत्यूचा धोका कुणामध्ये अधिक प्रमाणात?

करोना संसर्गाच्या एका वर्षानंतर मृत्यूचा धोका वाढविण्यामध्ये गंभीर आजार, वय व लिंग हे घटक कारणीभूत ठरलेले आहेत. या संशोधनातून असे दिसून आले की, ज्या रुग्णांना एक गंभीर आजार होता, अशा रुग्णांचा मृत्यू होण्याचा धोका संसर्गाच्या एका वर्षात नऊ पटींनी वाढला होता. अहवालातील आकडेवारीनुसार, पुरुषांचा मृत्यू होण्याची शक्यता १.३ पट अधिक होती; आणि तर ६० वर्षांपेक्षा जास्त वयाच्या पुरुषांचा मृत्यू होण्याची शक्यता २.६ पट अधिक होती.

करोना संसर्गातून बरे झाल्यानंतर ० ते १८ वयोगटातील लहान मुलांमध्ये ५.६ पटींनी मृत्यूचा धोका असल्याचे पहिल्या चार आठवड्यांत तपासणी केल्यानंतर आणि वर्षभरात केलेल्या पाठपुराव्यानंतर लक्षात आले. रुग्णालयात दाखल केल्यानंतर लगेचच चार आठवड्यांत हा धोका १.७ पटीने वाढला म्हणजेच वर्षाच्या उत्तरार्धात अधिक मुले मरण पावली. रुग्णालयात दाखल झालेल्या लहान मुलांमध्ये मूत्रपिंडाचे विकार, रक्तविकार अशा घातक व्याधी आढळून आल्या होत्या, असे याआधी आलेल्या अहवालात निदर्शनास आले होते. लहान मुलांचे अधिक मृत्यू होण्यास ही एक शक्यता गृहीत करावे.

धरली जाऊ शकते, असे या नव्या अहवालात म्हटले आहे.

गंभीर व्याधीमुळे मृत्यूचा धोका जास्त पटीने वाढतो, असे विधान या अहवालाशी निगडित असलेल्या 'आयसीएमआर'मधील माजी शास्त्रज्ञाने दिली. ते म्हणाले, या निष्कर्षावरून स्पष्ट दिसते की, गंभीर व्याधी हा एक मोठा आणि महत्त्वाचा धोक्याचा घटक आहे. त्यामुळे कोणत्याही गंभीर व्याधी असलेल्या रुग्णांनी जसे की, लिव्हर सिरॉसिस, क्रॉनिक किडनी डिसीज, असे आजार असलेल्यांनी अतिशय सावधगिरी बाळगणे गरजेचे आहे. कारण– त्यांना इतर गंभीर आजार आणि आरोग्याशी संबंधित गुंतागुंतीच्या समस्यांचा सामना करावा लागण्याची शक्यता असते. अशा रुग्णांनी आपल्या डॉक्टरांच्या संपर्कात राहावे आणि वेळोवेळी आरोग्याच्या परिस्थितीचे निरीक्षण करावे.

करोनाचा सौम्य संसर्ग झालेल्यांना करोनापश्चात त्रास होऊ शकतो?

'द इंडियन एक्स्प्रेस'ने नवी दिल्लीमधील इंद्रप्रस्थ अपोलो रुग्णालयाचे अंतर्गत औषध सल्लागार डॉ. सुरणजित चॅटर्जी यांचे मत मांडले आहे. या अहवालाशी डॉ. चॅटर्जी यांचा संबंध नव्हता. ते म्हणाले, आतापर्यंत समोर आलेल्या पुराव्यावरून ज्यांना करोनाचा सौम्य संसर्ग झाला होता, अशा लोकांमध्येही दीर्घकाळ करोनापश्चात लक्षणे दिसू शकतात. मात्र, योग्य उपचार आणि औषधांनी परिस्थिती सुधारू शकते.

गंभीर व्याधींचा धोका असणाऱ्यांनी लस घ्यावी?

याबाबत डॉ. चॅटर्जी म्हणाले की, गंभीर व्याधी असलेल्या ज्या रुग्णांना करोनाचा सौम्य संसर्ग झाला होता, त्यांनी कोणतीही अतिरिक्त लस किंवा इतर औषधे सध्या घेण्याची गरज नाही. त्यांनी केवळ खोकला, सर्दी यांसारख्या श्वासोच्छवासाशी संबंधित लक्षणांवर लक्ष ठेवावे.

जैवतंत्रज्ञान विभागाचा वैज्ञानिकांची जयंती साजरी करण्याचा उपक्रम विद्यार्थ्यांच्या हिताचा - प्रा.डॉ.मनीषा गुरमे

दयानंद विज्ञानमध्ये वैज्ञानिक सर हान्स अडॉल्फ क्रेब यांची जयंती साजरी

लातूर : येथील दयानंद विज्ञान महाविद्यालयात दि.२५ ऑगस्ट २०२३ रोजी जैवतंत्रज्ञान मंचच्या वतीने वैज्ञानिक हान्स क्रेब यांची १२३ वी जयंती साजरी करण्यात आली.कार्यक्रमाची सुरुवात महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.जयप्रकाश दरगड व वनस्पतीशास्त्र विभागाच्या पदव्युत्तर समन्वयक प्रा.डॉ.मनीषा गुरमे यांनी वैज्ञानिकांच्या प्रतिमेला वंदन करून केली.कार्यक्रमाची प्रस्तावना बी.एस्सी. जैवतंत्रज्ञान प्रथम वर्षाचा विद्यार्थी आर्यन गिरवलकर यांनी केली.वैज्ञानिकांबद्दल बी.एस्सी. जैवंतज्ञान प्रथम वर्षाची विद्यार्थीनी अर्पिता कुलकर्णी हिने इंग्रजीत माहिती सांगितली.

प्रा.डॉ.मनीषा गुरमे यांनी यावेळी हे उपक्रम विद्यार्थी हिताचे असून सर्वांनी यातून काहीतरी नवीन शिकले पाहिजे.त्याचबरोबर विद्यार्थ्यांच्या जडणघडणीत असे उपक्रम मदत करतात असे सांगितले.

सर हॅन्स अडॉल्फ क्रेब्स हे जर्मन वंशाचे ब्रिटिश जीवशास्त्रज्ञ,चिकित्सक आणि जैवरसायनशास्त्रज्ञ होते. ते सेल्युलर श्वासोच्छवासाच्या अभ्यासात एक अग्रणी शास्त्रज्ञ होते.जिवंत पेशींमध्ये एक जैवरासायनिक प्रक्रिया जी अन्न आणि ऑक्सिजनमधून ऊर्जा मिळवते आणि जीवनाच्या प्रक्रिया चालविण्यासाठी उप-लब्ध करते.सायट्रिक ॲसिड सायकल आणि युरिया सायकल या नारोबिक सूक्ष्मजीवांव्यतिरिक्त, मानवांसह जवळजवळ सर्व जीवांच्या पेशींमध्ये होणाऱ्या रासायनिक अभिक्रियांच्या दोन महत्त्वाच्या अनुक्रमांच्या शोधांसाठी तो प्रसिद्ध आहे. पूर्वीचे, बहुधा क्रेब्स सायकल या नावाने ओळखले जाणारे चयापचय क्रियांचा क्रम आहे. ज्यामुळे ऑक्सिजन-श्वास घेणार्या जीवांच्या पेशींना ग्लायकोलिसिससारख्या ॲनेरोबिक प्रक्रियांपेक्षा जास्त एटीपी मिळू शकतात आणि त्याच्या शोधामुळे क्रेब्सला १९५३ मध्ये फिजिओलॉजी किंवा मेडिसिनमध्ये नोबेल पारितोषिक मिळाले.हॅन्स कॉर्नबर्गसोबत त्यांनी ग्लायऑक्सिलेट सायकल,वनस्पती,बॅक्टेरिया, प्रोटिस्ट आणि बुरशीमध्ये आढळणाऱ्या सायट्रिक ॲसिड सायकलचा थोडासा फरक देखील शोधला.

प्राचार्य डॉ.जयप्रकाश दरगड व उपप्राचार्य डॉ.सिद्धेश्वर बेल्लाळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली संपन्न झालेल्या या कार्यक्रमात जैवतंत्रज्ञान विभाग प्रमुख डॉ.के.एस.गोमारे,प्रा.डॉ.फिरदोस बिरादार, प्रा.अवंती बिडकर,प्रा.मयुरी जाधव, प्रा.श्रीनिवास कुलकर्णी,प्रा.स्वरूप गावकरे त्याचबरोबर जैवतंत्रज्ञान विभागातील बी.एस्सी.प्रथम वर्षाचे विद्यार्थी तसेच शिक्षकेत्तर कर्मचारी विशाल टर्फे,बी.एल.चौगुले,श्रावण माळी, के. एस.सरतापे,एल.बी.शिंदे यांची उपस्थिती होती.

जिल्ह्यात लिंग निवडीस प्रतिबंध कायदा, तंबाखु नियंत्रण कायद्याच्या प्रभावी अंमलबजावणी करा-जिल्हाधिकारी

लातूर, दि. २५ (जिमाका): जिल्ह्यात लिंग गुणोत्तर प्रमाण वाढविण्यासाठी लिंग निवडीस प्रतिबंध कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी करावी. तसेच जिल्ह्याच्या सीमेलगत असलेल्या भागात संशयित सोनोग्राफी केंद्रांची धडक तपासणी मोहीम राबवावी, अशा सूचना जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर-घुगे यांनी पीसीपीएनडीटी' समितीच्या बैठकीत दिल्या. यावेळी त्यांनी जिल्हा शल्य चिकित्सक कार्यालयाच्या विविध समित्यांचा आढावा घेतला.

जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनमोल सागर, सहाय्यक जिल्हाधिकारी नमन गोयल, महिला व बालकल्याण विभागाचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री जावेद शेख, जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ. प्रदीप ढेले, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. एच. व्ही. वडगावे, निवासी वैद्यकिय अधिकारी डॉ. अशोक सारडा, जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी संतोषकुमार नाईकवाडी यांच्यासह उपजिल्हा रुग्णालय व ग्रामीण रुग्णालयाचे वैद्यकिय अधिक्षक बैठकीस उपस्थित होते.

जिल्ह्यात लिंग गुणोत्तर प्रमाण वाढविण्यासाठी पीसीपीएनडीटी कायद्याच्या अंमलबजावणीसोबतच जनजागृतीवर भर द्यावा. गर्भलिंग निदानाच्या अनुषंगाने सोनोग्राफी केंद्रांची नियमित तपासणी करावी, असे जिल्हाधिकारी श्रीमती ठाकूर-घुगे यावेळी म्हणाल्या.

राष्ट्रीय तंबाखू नियंत्रण कार्यक्रम

जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर-घुगे यांनी राष्ट्रीय तंबाखु नियंत्रण कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीचाही आढावा घेतला. जिल्ह्यातील सर्व शासकिय कार्यालये, निमशासकिय कार्यालये व सर्व आरोग्य संस्था तंबाखूमुक्त ठेवण्याच्या सूचना दिल्या. सर्व शाळा तंबाखूमुक्त करण्यासाठी शिक्षण विभागाला आदेश दिले. जनतेसाठी आपत्कालीन वैद्यकिय सेवा अंतर्गत १०८ रुग्णवाहिकेची सेवा रुग्णांना वेळेत सेवा उपलब्ध करून द्यावी. तसेच या रुग्णवाहिकेतील डॉक्टरांना बेस लोकेशनला ऑन ड्युटी हजर राहून सेवा देण्याच्या सूचना जिल्हाधिकारी श्रीमती ठाकूर-घुगे यांनी दिल्या. राष्ट्रीय मौखिक आरोग्य कार्यक्रम अंतर्गत सामान्य रुग्णालय, उपजिल्हा रुग्णालय व ग्रामीण रुग्णालय सर्व येथे रुग्णांना नियमीत दंत सेवा देण्यात याव्यात. रुग्णालयात आलेल्या रुग्णांची मौखिक तपासणी करून त्यांना आवश्यकतेनुसार औषधोपचार देण्यात याव्यात, अशा सूचनाही त्यांनी दिल्या.

जिल्हा एड्स प्रतिबंध व नियंत्रण समितीचा आढावा

जिल्हा एड्स प्रतिबंध व नियंत्रण समिती, एचआयव्ही, टीबी व ईएमटीसीटी समन्वय समितीची त्रैमासिक बैठक जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर-घुगे यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली. या बैठकीमध्ये महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण सोसायटीच्या कार्यालयामार्फत जिल्ह्यातील एचआयव्ही, एड्स कार्यक्रमाअंतर्गत विविध घटक निहाय उद्दिष्ट्यपूर्तीचा आढावा घेण्यात आला.

एड्स नियंत्रणासाठी माहिती शिक्षण व संपर्क माध्यमातून जनजागृती करणे, एचआयव्ही बाधीत व्यक्तींना शासनाच्या विविध योजनांचा लाभ मिळवुन देणे, महायुवा संवाद अभियानातून युवा वर्गामध्ये एचआयव्ही, एड्सबाबत जनजागृती करण्याच्या सूचना जिल्हाधिकारी श्रीमती ठाकूर-घुगे यांनी यावेळी दिल्या.

अनधिकृत वजन काटे न वापरण्याचे आवाहन

लातूर, दि. २५ (जिमाका): शेजारच्या राज्यांतून वजन काट्याचे सुट्टे भाग व वजन काटे कमी दरात व कररहीत स्वरुपात महाराष्ट्रात विकले जात असल्याने स्थानिक वजन काटे उत्पादक, दुरुस्तक व विक्रेते यांचे नुकसान होत आहे. तसेच राज्य शासनाचा महसूल बुडत आहे. या अनुषंगाने राज्याचे वैध मापन शास्त्र नियंत्रक यांच्याकडे तक्रार प्राप्त झाली आहे. तसेच चीन मधून येणाऱ्या अप्रमाणित वजन काट्यांची सुद्धा कमी दरात खुल्या बाजारात विक्री होत आहे. या अप्रमाणित वजन काट्यांमुळे ग्राहकांच्या हिताची हानी होत असल्याने जिल्ह्यात कोणीही अनधिकृत वजन काटे वापरु नयेत, असे आवाहन लातूर व उस्मानाबाद जिल्ह्याचे वैध मापन शास्त्र उप नियंत्रक यांनी केले आहे.

चीन मधून येणाऱ्या अप्रमाणित वजन काट्यांना राज्य शासनाची व केंद्र शासनाची वैधानिक मान्यता नाही. अशा वजन काट्यांना अनाधिकृत व्यक्ती त्यांचे स्टिकर लावून त्याची अनधिकृत विक्री करीत आहे. यामुळे ग्राहकांना माल योग्य वजनात मिळू शकत नाही. तसेच महाराष्ट्र शासनाचे महसुलावर परिणाम होत आहे. त्यामुळे अशा प्रकारच्या अनाधिकृत व्यक्तींकडून वजन काटे खरेदी करू नयेत, असे आवाहन लातूर व उस्मानाबाद जिल्ह्याचे वैध मापन शास्त्र उप नियंत्रक यांनी केले आहे.

मराठवाडा स्वाभिमान संघटनचे रविवारी चर्चासत्र

मराठवाड्याच्या विविध प्रश्नांवर रंगणार चर्चा

लातूर /प्रतिनिधी: मराठवाड्याचे विविध प्रश्न, त्यावरील उपाययोजना व भविष्यातील लढ्याची दिशा या संदर्भात रविवार दिनांक २% ऑगस्ट रोजी मराठवाडा स्वाभिमान संघटनच्या वतीने लातूर येथे चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले असल्याची माहिती संघटनचे संस्थापक अध्यक्ष नामदेव पाटील तळेगावकर यांनी दिली.

सर्वच बाबतीत मराठवाडा मागे राहिला आहे.आज मराठवाड्याचा अनुशेष सव्वा दोन लाख कोटी एवढा आहे. उद्योगधंदे,सिंचन यासह इतर बाबतीत मराठवाड्याच्या वाट्याला मागासलेपणाच आलेला आहे.या सर्व विषयांवर यावेळी चर्चा होणार आहे.

आ.संजय सिरसाठ यांच्या अध्यक्षतेत सकाळी १० वाजता दगडोजीराव देशमुख सभागृहात या चर्चासत्रास प्रारंभ होणार आहे. यावेळी मार्गदर्शक म्हणून आ. संभाजीराव पाटील निलंगेकर, आ. धीरज देशमुख, आ.बाबासाहेब पाटील, आ. रमेश कराड,राष्ट्रवादी युवक काँग्रेसचे अध्यक्ष सुरज चव्हाण,माजी महापौर विक्रांत गोजमगुंडे व दीपक सूळ यांची उपस्थिती राहणार आहे. तज्ञ मार्गदर्शक म्हणून माजी आमदार शिवाजीराव पाटील कव्हेकर, मराठवाडा अनुशेष अभ्यासक प्रा. ऋषिकेश कांबळे, अन्नदाता शेतकरी संघटनेचे जयाजीराव सूर्यवंशी, पाणी प्रश्नाचे अध्यक्ष अभ्यासक डॉ. शंकरराव नागरे, मराठवाड्याच्या प्रश्नांचे अभ्यासक मनोहरराव गोमारे व विविध आंदोलनांचे अभ्यासक प्रल्हाद लुलेकर यांची उपस्थिती राहणार आहे.

या कार्यक्रमात राष्ट्रीय योगासन खेल महासंघाचे वित्तीय संचालक विष्णू भुतडा,आदर्श गाव धामणगावचे धनराज पाटील व उद्योजक राजेंद्र नारायणपुरे यांचा सत्कार केला जाणार आहे.

मराठवाड्याच्या प्रश्नांची सोडवणूक करून घेण्यासाठी राजकीय नेते, पदाधिकारी,कार्यकर्ते व सामान्य नागरिकांनी या चर्चासत्रास उपस्थित रहावे, असे आवाहन नामदेव पाटील तळेगावकर यांच्यासह मराठवाडा स्वाभिमान संघटनचे उपाध्यक्ष हरिभाऊ काळे, अक्षय राजे ताठे, जगन्नाथ जमादार, जटवाडाचे सरपंच गणेश लोखंडे, रवी माने, रमेश सुरवसे, श्रीपात पडिले, रामराव रोडे व मराठवाडा क्रांती मोर्चाचे विजय काकडे पाटील यांनी केले आहे.

लातूरच्या परिवहन कार्यालयात आयोजित नेत्र व आरोग्य शिबिरास उत्स्फूर्त प्रतिसाद

लातूर : प्रादेशिक परिवहन विभाग आणि जिल्हा शल्य चिकित्सक कार्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने लातूरच्या परिवहन कार्यालयात संपन्न झालेल्या नेत्र व आरोग्य तपासणी शिबिरास उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. या शिबिरात परिवहन कार्यालयातील कर्मचारी, अधिकारी, मोटार मालक, चालक यांच्यासह कार्यालयीन कामासाठी आलेल्या नागरिकांनीही घेतला.परिवहन विभागाच्या रस्ता सुरक्षा अभियान आणि आरोग्य विभागाच्या नेत्र व रोग नियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत या शिबिराचे आयोजन लातूरच्या परिवहन कार्यालयात करण्यात आले होते. प्रादेशिक परिवहन अधिकारी गजानन नेरपागर, उपप्रादेशिक परिवहन अधिकारी विजय भोये यांच्या मार्गदर्शनाखाली मोटार वाहन निरीक्षक शितल गोसावी, सुनिल खंडागळे, अशोक जाधव, थोरे यांनी शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी परिश्रम घेतले.शिबिरात नेत्र, रक्तदाब, रक्तातील साखर तपासणी तसेच संसर्गजन्य रोगांपासून बचाव आणि तंबाखूमुक्तीसाठी समुपदेशन करण्यात आले. आरोग्य विभागाचे नेत्र चिकित्सा अधिकारी डॉ संधीकर, डॉ. दुर्राणी, डॉ कैलास स्वामी, डॉ प्रकाश बेंबरे, डॉ अनिल वाठोरे, डॉ संध्या शेडोळे यांनी शिबिरात सहभागी नागरिकांची तपासणी केली. या शिबिरात १६८ नागरिकांची नेत्र व आरोग्य तपासणी करण्यात आली.

कोल्हापूर देशाला दिशा दाखवणारी नगरी : शरद पवार

कोल्हापूर : राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष शरद पवार यांची शुक्रवारी कोल्हापुरात जाहीर सभा झाली. यावेळी ते म्हणाले की, माझी आई कोल्हापुरची होती. कोल्हापुरच्या मातेच्या पोटी जन्माला येण्याचे भाग्य मला लाभले. कोल्हापूर देशाला दिशा दाखवणारी नगरी आहे. शाहू महाराज यांनी चुकीच्या गोष्टींना पाठिंबा दिला नाही. शाहू महाराजांनी सत्ता सर्वसामान्यांसाठी वापरण्याचा आदर्श दिला, असे ते म्हणाले.शरद पवार म्हणाले की, सत्तेचा वापर हा विरोधकांना नामोहराम करण्यासाठी सुरू आहे. कोल्हापूरमध्ये एका नेत्याच्या घरी ईडी, आयकर विभागाने धाडी मारल्या. त्या घरातील भगिनींनी आम्हाला हवे तर गोळ्या मारा पण असा छळ नको असे बोलण्याचे धाडस दाखवले. मात्र, त्या घरच्या नेत्यांना हे धाडस दाखवता आले नाही आणि ते भाजपच्या बाजूला जाऊन बसले अशा शब्दांत राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष शरद पवार यांनी हसन मुश्रीफ यांना नाव न घेता टोला लगावला.शरद पवार म्हणाले की, ढोंगी विचारांना शाहू महाराजांनी जागा दाखवली. लोक महागाई, बेरोजगारीने ग्रासलेले आहेत. केंद्र सरकारने कांद्यावर ४० टक्के कर लावला, या विरोधात शेतकऱ्यांनी मोठा संघर्ष केला. मी कृषी मंत्री असताना, मी कधी कांद्यावर कर लावला नाही,

गुरुला पुर्ण समर्पण केल्याशिवाय ज्ञान नाही आणि ज्ञानाशिवाय मोक्ष नाही

लातूर -गुरुला पूर्ण समर्पण केल्याशिवाय ज्ञान नाही आणि ज्ञानाशिवाय मोक्ष नाही. गुरु असल्याशिवाय आत्मप्राप्ती होऊ शकत नाही, शास्त्र प्राप्ती होऊ शकत नाही. त्यामुळे गुरुंचे अध्यात्मिक संस्कार असले तर जीवनातील बिकट प्रसंग निघून जातात. असा उपदेश श्री क्षेत्र रामलिंगेश्वर महाराज संजिवन समाधी मठ संस्थान रामलिंग मुदगडचे पाचवे मठाधिपती सदगुरु सदानंद स्वामी महाराज यांनी लातूर येथे केले.

सदगुरु सदानंद स्वामी महाराज सेवा मंडळाच्यावतीने माजी नगरसेवक कुलदिपसिंह ठाकूर यांच्या आग्रोयानगर येथील उत्सव निवासस्थानी २४ ऑगस्ट रोजी सायंकाळी सदगुरु सदानंद स्वामी महाराज यांच्या सत्संग व दीक्षा समारंभ आयोजित करण्यात आला होता. त्यावेळी सदगुरु सदानंद स्वामी महाराज प्रवचन देताना त्यांनी उपसिथत भाविक-भक्तांना उपरोक्त उपदेश दिला.

या सत्संग सोहळ्यात सदगुरु सदानंद स्वामी महाराज म्हणाले, आजचा हा अलौकिक दर्शन सोहळा माझ्यासाठी आहे. हा प्रसंग ठरवणारा परमात्मा आहे. आयुष्य सुकर होण्यासाठी प्रत्येकाला गुरुचे अध्यात्मिक संस्कार महत्वाचे आहेत. गुरु असल्याशिवाय आत्मप्राप्ती होऊ शकत नाही. तसेच शास्त्र प्राप्ती देखील होऊ शकत नाही. सध्या श्रावण महिना सुरु असून या महिन्यात तुम्ही जप करा, अभिषेक करा, चांगल्या लोकांच्या सहवासात रहा म्हणजे तुमच्या जीवनातील बिकट प्रसंग निघून जा-तील. आणि गुरु केल्याशिवाय हे शक्य नाही. तुमच्यापासून गुरु व परमात्मा दूर राहणार नाही. गुरु हे शांततेचे प्रतीक आहे. आपले पांढरे केस होण्यापूर्वी गुरु करा, अध्यात्माचा स्विकार करा असे सदगुरु सदानंद स्वामी महाराजांनी आपल्या सत्संगात सांगितले.

त्यांनी आपल्या प्रवचनात संत ज्ञानेश्वर, संत एकनाथ महाराज, रामायण, महाभारतातील अनेक दाखले देत गुरु आणि अध्यात्माची महती विशद केली.

यावेळी मोठ्या संख्येने भाविकांची उपस्थिती होती. या कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन रामेश्वरजी धुमाळ यांनी केले. यावेळी लोकाधिकार संघाचे व्यंकटराव पनाळे, अजय बोराडे पाटील, दिंगाबर कलमे, नितीन पडिले, प्रथमेश गोताळकर, गिरीजाकांत वैरागकर, दयानंदअप्पा कारंजे, पाखरसांगवीचे सरपंच राजाभाऊ लखादिवे, किशोरदादा जैन, कलिमभाई शेख, धनंजय राऊत, करण शिंदे पाटील, प्रभुलिंगअप्पा लखादिवे, दगडू हंडरगुळे, शशिकांत स्वामी बजरंगसिंह ठाकूर, राजू मंदाडे, प्रमोद गुडे नितीन गुडे, महेश सुरवसे, अनिल सोमवंशी, आनंद दणके, शंकर बचाटे, लक्ष्मण बिराजदार, महेश गायकवाड, परमेश्वर लाखदिवे, जाफर पठाण आदीं मान्यंवरासह भाविक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

शरद पवारांच्या वक्तव्याचे स्वागतच, आमची निशाणी घडयाळच; भुजबळांच्या वक्तव्याने खळबळ

नाशिक : शरद पवार यांच्या वक्तव्याचे स्वागत करतो, आमचीही तीच भूमिका असून अजित पवार आमचे नेते आहेत. दादा जसे नेते तसे आम्ही भुजबळ, मुंडे सुद्धा कार्यकर्ते आहोत. आम्हीही तेच म्हणत आहोत, म्हणून आम्ही भेटलो. त्यामुळे राष्ट्रवादीत फूट नाही, फक्त एक गट सरकारमध्ये सामील झाला असून आम्ही पक्ष सोडलेला नाही, आमची निशाणी घड्याळच आहे, आमचा झेंडा तोच आहे, असे स्पष्टीकरण मंत्री छगन भुजबळ यांनी दिले आहे.राष्ट्रवादीचे नेते शरद पवार यांनी केलेल्या वक्तव्यानंतर राजकीय चर्चांना उधाण आले असून महाराष्ट्राच्या राजकारणात नेमके चालले आहे असा प्रश्न उपस्थित झाला आहे. याच पार्श्वभूमीवर अनेक नेत्यांच्या प्रतिक्रिया येत असून मंत्री छगन भुजबळ यांनी देखील आपले मत व्यक्त केले आहे. भुजबळ म्हणाले की, 'शरद पवार यांच्या वक्तव्याचे स्वागत करतो, आमचीही तीच भूमिका असून अजित पवार आमचे नेते आहेत. दादा जसे नेते तसे आम्ही भुजबळ, मुंडे सुद्धा कार्यकर्ते आहोत. आम्हीही तेच म्हणत आहोत, म्हणून आम्ही भेटलो. त्यामुळे राष्ट्रवादीत फूट नाही, फक्त एक गट सरकारमध्ये सामील झाला असून तुम्ही ही समर्थन द्यावे, एवढंच आमचे म्हणणे आहे.संभाजी भिडे हे मनोहर कुलकर्णी आहे की नाही? मी म्हणालो. शक्यतो संभाजी, शिवाजी अशी नावे नसतात. मग ते म्हणाले, नाव आहे. पण वाद तो नाहीच, संभाजी भिडे हा मुद्दा आहे. पण ते वेगळ्या पद्धतीने पसरवण्यात आले. हे आंदोलन, ते आंदोलन. मते बनवण्यासाठी या समाज माध्यमांचा उपयोग होत आहे. मात्र याच माध्यमातून वक्तव्याचा विपर्यास केला जातो. काही मंडळी पराचा कावळा करतात.

राज्याच्या या' पाच जिल्ह्यांच्या सागरी क्षेत्राच्या आराखड्यास केंद्राची मान्यता

मुंबई : महाराष्ट्रातील मुंबई वगळून पालघर, ठाणे, रायगड, रत्नागिरीसह सिंधुदुर्ग या पाच जिल्ह्यांच्या सागरी क्षेत्राच्या आराखड्यास केंद्र सरकारकडून मान्यता दिल्लयाबद्दल मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी आणि केंद्रीय पर्यावरण मंत्री भूपेंद्र यादव यांचे आभार मानले आहे.

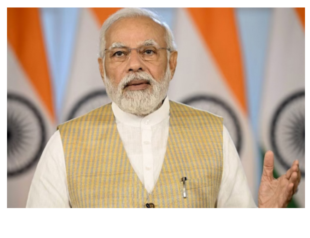

केद्रकडून ५ सागरी जिल्ह्यांकरिता सागरी क्षेत्राच्या आराखड्यास (सी.झेड.एम.पी.) मान्यता दिल्यानंतर आभार मानले असून हा आराखडा मार्गी लागल्यामुळे या ५ जिल्ह्यांमधील अनेक लोकोपयोगी प्रकल्प तसेच खाजगी गुंतवणुकीमधील प्रकल्प मार्गी लागतील तसेच पायाभूत सुविधांच्या कामांना ही मोठा दिलासा मिळणार आहे, असे मुख्यमंत्र्यांनी म्हटले आहे.

याबाबत मुख्यमंत्री शिंदे यांच्या अध्यक्षतेखाली ३ नोव्हेंबर २०२२ रोजी बैठक झाली होती. या बैठकीत पालघर, ठाणे, रायगड, रत्नागिरीसह सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासाठीचा आराखडा सादर करण्यात आला होता. हा आराखडा लोकहितांचे प्रकल्प, स्थानिकांच्या विकासाला गती देण्यासाठी महत्वपूर्ण ठरेल, असे मुख्यमंत्री शिंदे यांनी म्हटले होते. महाराष्ट्र सागरी किनारा विकास प्राधिकरणाने तयार केलेला किनारपट्टी क्षेत्र व्यवस्थापन आराखडा केला होता.

PRINTED BY MAHESH MOTIRAM RATHOD, OWNED, PUBLISHED & EDITED BY ASHOK NAMDEVRAO HANWATE, PRINTED AT MAYUR PRINTERS, PLOT No. B-28, MIDC, NEAR BUS STAND 03, LATUR, Tq. & DIST. LATUR - 413512 (M.S.) PULISHED AT : KHADAK HANUMAN, MILIND NAGAR, LATUR TQ. & DIST. LATUR - 413512 (M.S.) EDITOR : ASHOK NAMDEVRAO HANWATE